

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VI.

Dunaj, 10. novembra 1926.

Št. 45.

Nemški mučeniki.

Hudo je jesti manjšinski kruhek, ki je suh in trd, ko se drugi mastijo pri polni mizi. To vemo koroški Slovenci predobro in se s tem tolažimo, da se manjšine zatirajo tudi drugod: na Angleškem se je stoletja na najgrši način zatiral Irec, v Rusiji se je zatiral Poljak, danes se menda zatirajo nemške manjšine v Franciji, hudo na Laškem in kakor nemški listi poročajo, trpe Nemci na Poljskem kakor „mučeniki“. Če je manjšinski kruh, manjšinska pravica kot pravica, ki se meri po odstotkih ljudstva že na sebi britka, mora biti hudo tam, kjer je sedanja manjšina še pred par leti bila vsemogočna in je videla svoj cilj v popolnem raznarodanju drugorodnih ljudi. V Prusiji se je s Poljaki postopalo kakor z ljudmi, ki niso enakopravni; zdaj so se razmere obrnile in ves svet kriči proti poljski duhovščini! „Das Neue Reich“ prinaša pojasnilo mestnega župnika Rekineka; manda je mož ponemčen Poljak. Iz tega poročila se še najbolj poučimo. Ta piše: „Pruska politika je zanesla razdor v cerkev in šolo. Tedaj so se Poljaki postavili: naravno, ker vsaki pritisk povzroči odpor. Le kdor se zamisli v dušo ljudstva, bo razumel kar se je godilo v času glasovanja. Naravne strasti se tu in tam razgrevajo do skrajnosti in nastal je medsebojni prepir, v katerem se je potegnili vse; noben stan, noben spol, nobena starost se mu ni mogla odtegniti. V ti razburjenosti ste grešili obe stranki.“

Tudi duhovniki niso bili izjema: V zgornji Šleziji so bili le-ti duhovniki ves čas voditelji ljudstva, ker svetnih intelligentov ni bilo, ali pa je samo tu ali tam našel kak posameznik. Nemškim vodilnim krogom moram očitati, da svojčas poljske duhovščine pred nasilstvom niso branili. (Kakor pri nas.) Nemci so tri poljske duhovnike ubili, dvajset so jih ponoči vrgli iz postelje in strašno pretepli, potem so jih zmetali v ječe in jih mučili z neskončnimi sodnijskimi preiskavami. Takih nasilstev se pri Poljaki ni godilo, in so te zapustile hudo mržnjo. Te žalostne dogodke navajam, da se pojasni sedanje poljsko mišljenje. Potem se je vpostavila nova Poljska država. Nastavljali so se mladi uradniki, ki niso bili dosti izvedeni; le-ti so čestokrat postopali brezobzirno proti Nemcem in Poljakom. Ti ljudje so kričali med nemško božjo službo, pa tudi poljskega duhovnika niso spoštovali. Vitez Lama imenuje poljsko duhovščino radi tega „grabljive volkove, krive preroke, tatove in roparje!“ Če se je nekaj duhovnikov zapisalo v „Zahodno marko“ — narodno protinemško društvo — pa so bili svojčas nemški duhovniki člani Ostmarke, društva za narodno obrambo proti vzhodu! Duhovnika, ki je član, se ne more delati odgovornega za tisto, kar napravi pretiran narodovec. Če so nekateri duhovniki, ki so bili tepeni, nemške katolike trpko kritikovali, se mora to grajati, a razumljivo je. Jaz razmere skrbno opazujem in kar jaz vem, se Nemcem nikjer ni branila nemška božja služba, nasprotno, marsikje imajo zdaj več nemških božjih služb kakor poprej: tako v Rybniku, Rydultavi, Königshütte. Porok temu je sedanji škof dr. Hlond, ki je pri otvoritvi Plekarske romarske cerkve najprej nemški govoril, četudi je bila večina poljska. Opetovano je nas duhovnike opominjal, naj se vsega izogibamo, kar bi se videlo kakor da se

Nemce zapostavlja, ker ti vsako ponižanje dvojno čutijo... Želeti bi bilo, če bi se ne protivile cerkvene in državne oblasti, da papež vpostavi v državah, kjer so narodne manjšine, komisijo za verske zadeve, pred katero bi mogel priti vsaki verski spor predno se prične pisarenje po časnikih. In če bi se ne hotelo jezikovno mešane komisije, naj se izberejo ljudje, ki temeljito poznajo narod ter se pritegnejo papeževi nuncijaturi, katera naj nepristransko obravnava o narodnih sporih v cerkvenih zadevah. Take-le dogodke koroški Slovenci bolj razumejo kakor kedo drugi. Učimo se iz tega dejstva zglašati se takoj in povsod, kjer se nam dela krivica. Žal nimamo svetovnih listov, a tudi domači časnik zadostuje. Nemce na Poljskem pa bi prosili, naj pridejo na Koroško, kjer bomo mi v njihovi prisotnosti poskusili napraviti slovensko božjo službo, ne v Celovcu, marveč samo v Velikovcu ali Beljaku.

Koroška deputacija na Dunaju.

Pod vodstvom dež. preds. Schumya se je stvom deželnega predsednika Schumya se je napotila na Dunaj deputacija deželnih poslancev vseh strank, med njimi tudi posl. Poljanec, da izroči vladi enoglasno sprejeti sklep deželnega zbora, ki zahteva, da se vlada takoj zavzame za izboljšanje kmečkega položaja. Obenem se je poročalo o novi katastrofi, ki jo je utrpela Koroška vsled poplav in da naj vlada pomaga. Vsji govorniki so naglašali, da se mora odstraniti tudi zastoj v prodaji živine. Zvezni kancler dr. Seipel je odgovoril, da se bo ministrstvo v prihodnjih dneh temeljito bavilo s kmečkim vprašanjem; stremeti se mora za tem, da se izenačijo interesi različnih stanov. Težkoča obstoji v tem, da zahtevajo konzumenti najnižje cene kmečkega blaga, kmetje pa pri nizkih cenah ne morejo kriti izdatkov in gospodarstvo urediti. Doseči se mora, da se bo dunajski trg bolj oziral na alpske dežele in tudi od tam dobival živino. Minister za poljedelstvo Thaler je omenil novi zakon, ki bo poostiril uvoz, za pitanje živine pa se bodo uredili predpogoji po zakonu o sladkorju in špiritu. Pri prihodnjih pogajanjih z Nemčijo pa se bo posebno oziralo na avstrijsko kmetijstvo, Bavarska pa je že sedaj obljubila olajšave v izvozu živine na Bavarsko. Minister za trgovino in promet dr. Schürff je obljubil, da se bo pogajal z generalno direkcijo zveznih železnic za znižanje voznine za živino in les. Kar se tiče poplavljenih krajev, bo takoj odredil vse potrebno, da se ceste popravijo. Finančni minister dr. Kienböck bo takoj rešil vse predloge, ki se tičejo ublažitve stanja vsled škode ter bo nakazal še obstoječi del kreditov, ki so se dobili v to svrhu.

Naši kraji.

Zemlja, katero štejemo mi koroški Slovenci v svojo last, se razteza v glavnem od Zile preko Roža v Podjuno. 70 odstotkov naših ljudi je zaposlenih v kmetijstvu, v nemškem delu samo 47%. Slovenci so torej v prvi vrsti kmetovalci ter zaostajajo v industriji, trgovini in obrti daleč za Nemci. Eno petino do eno četrtno prebivalstva pa imamo kljub pomanjkanju lastne industrije zaposlenih v in-

dustriji, iz česar spoznamo našo odvisnost in siromaštvo. Na trgovino in obrt odpade manjši del, vendar je tudi v teh panogah veliko število Slovencev, ki služijo po mestih in večjih naselbinah, ki pridejo za to v poštev.

Površina kulturne zemlje, to je zemlje, ki rodi, znaša na celem Koroškem 871.767 ha ali 91,3% celokupne površine. Ostali del je nerodovit. Rož in Podjuna nista preveč rodovitna, ker ovira peščeno tlo, sestoječo se iz apnenca, rast ter se računa do 10 odstotkov nerodovite zemlje v teh krajih. Gozd obsega na celem Koroškem 415.048 ha ali 43,4% ter se nahajajo glavna ležišča v sodnih okrajih Železna Kapla, Borovlje, Podklošter in Šmohor. Pašniki obsegajo 236.441 ha ali 24,8%, polja 117.538 ha ali 12,3%, in travniki 98.474 ha ali 10,3% celokupne površine. Obdelane zemlje je po tem pregledu jako malo. Ako bi razmotrivali poklice, bi našli različne številke. Okrajno glavarstvo Šmohor n. pr. zaposluje v kmetijstvu in gozdarstvu 66,9% ljudi in v industriji 20,6%. Beljak zaostaja ter ima v kmetijstvu samo 39,8%, v industriji 26,4%, v trgovini in obrti 17,9%. Celovec dežela se zopet pospne in doseže v kmetijstvu 53,2%, v industriji pa 24,4%. Velikovec je zopet agraren kraj, pri katerem število kmetov naraste na 62,4%.

Nižave in gorati kraji se menjajo, poljedelstvo in živinoreja prevladujeta po značaju zemlje. Vmes se poriva industrija, ki skorišča gozdove in rude ter se je naselila na prometne kraje ali tam, kjer se ruda nahaja. Da se pridobi čim jasnejša slika našega gospodarstva in opozori na način obdelovanja in pridobivanja kmečkih dobrin, je treba posamezne občine, ki imajo svoj poseben značaj, posebno obravnavati in jih uvrstiti v skupine, ki so tipične za posamezne kraje. Nekaj občin leži v goratih krajih, daleč od prometa, druge spet so v nižavah, blizu mest in prometnih točk in ta razdelitev vpliva na značaj gospodarstva in na značaj ljudi. To se posebno kaže v ljudskem gibanju, na katerega se bomo ozirali. Za izključno gorski kraj lahko smatramo občino Belo. Po površini je največja občina ter je obsegala leta 1910 celih 22.996 ha zemlje, to je malo manj kot celi sodnijski okraj Dobrla vas. Leta 1923 je imela 2288 prebivalcev, 13 let prej 2793 in leta 1890 2942. Okoli 200 oseb je pripadlo Jugoslaviji, a kljub temu opazamo znatno nazadovanje v številu prebivalstva. Ker število otrok pri kmetih ne nazaduje in se tudi industrijski kraji niso opustili, je vzrok nazadovanja pripisati samo odtoku v druge kraje in v resnici se veliko ljudi izseli ter si iščejo mesta v nižavi, kjer ni toliko napornega dela kot v gorah. Na enega prebivalca je odpadlo leta 1910 okoli 8 ha zemlje, to bi bilo 14 oralov, primeroma veliko, kar pa ne zadostuje v goratih krajih za vzdrževanje ene družine. V resnici so posestniki veliko večji, ker odpade na nje majhno število ter je okoli 15 kmetov z več kot 200 oralni zemlje, ki pa živijo v istih gospodarskih razmerah kot vsi drugi srednji kmetje, ker odpade precej zemlje na nerodovito tlo ali pa, kar je seveda boljše, na gozd in pašnike. 16% celokupne površine obsegajo planine in 65% gozdovi, obdelane zemlje pa ni niti 10%. Po kakovosti je polje manjše vrednosti ter se šteje v drugi večji del v tretji a) in b) razred. Žetveni iznos je najslabši od vseh krajev slov. Koroške ter znaša

na 1 ha v metercentih pri pšenici 9,5, rži 9, ječmenu 10,5, ovsu 10,6.

Številke za Dobro vas, ki niso najboljše, znašajo po istem redu: 13,4, 6,5, 11, 12,2. Največ se seje rži in ovsa, v zadnjem času nekoliko več pšenice, vendar pa pridelek ne zadostuje za vso prebivalstvo. Samostojni srednji kmetje še pridelajo toliko, da se v dobrih letih prehranijo, vendar pa že ena slaba letina pojé vse morebitne zaloge. Potrebna je skrajna varčljivost in se je še pred nedavnim časom mešal oves med žito za kruh. Manjši kmetje in kočarji so že navezani na kupovanje žita, ki se vrši v Železni Kapli. Akoravno šteje občina 538 hiš, ni nikjer strnjene vasi izvzemši Reberce, ampak se razprostirajo hiše po vseh obronkih gorovja in dolin do 4 ure daleč od železnice ter se dvigajo do 1100 m v višino. Po teh okolščinah se ne more govoriti o rentabilnosti kmetijstva, ker manjka za to primerne trga. Žito se seje, ker se noče in ne more nakupovati, glavna panoga pa je živinoreja, ki pa se ravno vsled slabih prometnih sredstev opira na rejo volov in ne na mlekarstvo, ki bi več odvrle. Za živinorejo se v mnogih slučajih dani dobri pogoji in se goji veliko lepša živina kot v Podjuni, kjer se vsled večne staje v hlevih degenerira. Prodaja se rada živina za rejo v Podjuno, ima pa ta nedostatek, da se v strmih krajih ne more za mesarje dosti opitati, kakor se mora tudi starejša živina hitro prodati, ker ni primerna za strmine. Po leti je vsa živina na paši, kar prihrani dosti dela, pašniki pa so večinoma dani samo po božji naravi in se za nje ne napravi, kar je gotovo v kvar večji živinoreji.

(Dalje sledi.)

POLITIČNI PREGLED

Dunaj, 29. oktobra. Finančni minister dr. Kienböck je na včerajšnji seji parlamenta obrazložil postavke novega državnega proračuna za leto 1927. Ta proračun bo prvi, odkar je bila končana kontrola Društva narodov. Vlada hoče še tudi nadalje izvajati skrajno štednjo in je iz proračuna črtala vse postavke, ki niso neobhodno potrebne. Proračun izkazuje 135 milijonov šilingov deficita, pri čemer pa je všteto 180 milijonov šilingov, ki so predvideni za investicije, tako da je proračun pravzaprav aktiven. Najvažnejše postavke novega proračuna se tičejo izdatkov za uradništvo. Vseh aktivnih državnih nameščencev je približno 200.000, penzionistov pa 146.000. Izdatki za aktivne uradnike znašajo 733,9 milijonov šilingov, za vpokojence 358,2 milijonov, torej skoraj 50% izdatkov za aktivne nameščence. Za brezposelne, kojih število je predvideno s 110.000, določa proračun podporo v znesku 158 milijonov. — V državi pa imamo poleg državnih nastavljenecv tudi deželne in občinske nastavljenecv, kojih število znaša približno 400.000. Od javnega denarja torej živi okoli 750.000 ljudi in ako vpoštevamo, da se vsaj ena in en pol oseba kot najbližji sorodnik še tudi preskrbuje z javnim denarjem, imamo okoli 1.850.000 ljudi, ki živijo od države, dežele in občin. Ni čuda, da vedno manjka denarja!

Uradniške stavke ne bo. Po dolgi posvetovanjih vlade z uradniki se je dosegel v toliko sporazum, da se je odstranila nevarnost stavke. „Mir je sklenjen,“ je odgovoril dr. Seipel novinarjem, ko je zapuščal kraj posvetovanja, vendar pa je zatrdil uradnikom, da bi vlada z mirno vestjo lahko zagovarjala tudi stavko, na kar so uradniki vendar malo osupli. Vlada je pripravljena, zvišati plačo vseh službenih razredov za 12½% za aktivne uradnike in vpokojence. Najnižja plača državnega uslužbenca bo znašala 162,50 S na mesec že v prvem letu. Za otroke, izvzemši prvega, se bo dobivalo 10 S doklade. Za stare vpokojence se bo pripravilo za približek 6 milijonov šilingov in plače srednjih službenih razredov se bodo malo izenačile. Odstranitev nevarnosti stavke se more do sedaj ceniti kot prvi čin nove vlade.

Inozemstvo.

Italija. Javnost stoji pod vtisom novega napada na ministrskega predsednika Mussolinija. Komaj je preteklo šest tednov od zadnjega napada, in že spet se je streljalo na njega, ne da bi bil ranjen. Ko se je Mussolini na kongresu za pospeševanje znanosti v Bologni vračal na kolodvor, je ustrelil 15letni Zamboni, sin uglednega knjigarja, iz samokresa na Mussolinija. Krogla je pretrgala trak častnega reda, katerega nosi na prsih in prevrtala rokav župana, ki je sedel poleg Mussolinija. Napadalec je razjarjeno ljudstvo ob tej priliki ubilo. Bil je tako razmesarjen, da so le slučajno mogli ugotoviti njegovo osebo. V prsih je imel 14 zabodljajev. Mussolini je takoj po napadu govoril fašistom in jih pozval, da vzdignejo puške, da bo ves svet gledal ta gozd bajonetov in čutil utrip samozavestnih in nepobedljivih src. Naglašal je, da še nikdar ni bilo v zgodovini Italije večje vezi med vlado in ljudstvom kot sedaj in da se mu ne more ničesar pripetiti, predno ni rešil svoje naloge. Kakor po vseh napadih, se je tudi sedaj jelo demolirati nasprotne tiskarne ter se je povzročilo precej škoda. Sovraštvo se je obrnilo tudi proti tujcem, zlasti Francozom in v obmejnem kraju Ventimiglia se je ranilo 15 francoskih železničarjev, ki se niso dosti hitro odkrili, ko se je svirala fašistovska himna. Udrli so tudi na konzulat ter se ustavilo izdajanje več nasprotnih listov. Fašisti so postavili na črno listo več vplivnih oseb opozicije, ki bi odgovarjali z življenjem za Mussolinija.

Poljska. V političnih krogih se vzdržuje vest, da se na Poljskem pripravljajo tla monarhističnemu režimu. Pilsudski se je sestal s knezom Radzivilom ter se pričakuje kot prva posledica tega sestanka veliko zborovanje vseh agrarnih organizacij. Ustanoviti se hoče velika konservativna stranka, ki bi v danem slučaju postavila monarhijo, za kojega kandidata se smatrata Pilsudski in knez Radzivil. Preorientacija Pilsudskega je pa presegla zlasti nacionalne demokrate, katerim so pri volitvah bile na razpolago blagajne magnatov, ki so se sedaj postavili na stran Pilsudskega, ter levičarje, ki so smatrali predsednika za svojega človeka. Za te obstoji sedaj dvojna pot: ali se sprijaznijo s položajem, ali pa se podajo v najsrdečiji boj s Pilsudskim, kar jih pa pri volitvah lahko stane več glasov. Vlada je začasno še v dobrem položaju, ker se je število brezposelnih precej zmanjšalo. Vsled angleškega premogarskega štrajka pa se v veliki meri izvažajo poljski premog, ki ugodno vpliva na trgovsko bilanco. Vendar pa se vlada jako napada radi njenih protiverskih teženj, ki se kažejo v šolstvu in krščanski ter narodni demokraciji hočejo radi tega glasovati proti proračunu.

Rusija. Kakor poroča „Le Matin“, se misli Rusija odpovedati komunistični propagandi v tujini ter je stavila ta predlog v razmotrivanje tretjemu komunističnemu kongresu, ki se je vršil v Moskvi. Rezultat bo ta, da se odtegnejo podpore revolucionarnim organizacijam v tujini. Na ta način si misli Rusija pridobiti simpatije držav, katere jo še do sedaj niso hotele priznati. Da se sprememba pokaže tudi na zunaj, je Čičerin predlagal, da se naj spremeni rdeča zastava, ki slovi v tujini kot simbol nereda ter se naj izvoli rdeč-zelena zastava z zlatim obšitkom. Vršile so se tudi osebnostne spremembe in Trockij je bil izgnan iz političnega odbora.

DOMAČE NOVICE

Štrašne poplave.

Dne 29. oktobra se je spremenila temperatura in povzročila, da se je jel tajati po gorah sneg. Obenem je sledilo silno deževje, ki je povzročilo, da so mali gorski potoki v občini Bela strašno narasli in se katastrofalno razlili v nižavo. Skozi gornji del Železne Kaple je tekla Bela, ki se je zajezila pri Hageneškem mostu in povzročila silno škodo na hišah in pohištvi. Umetni mlin trgovca Majdiča je zasut, zaloge pa uničene. Mnogo ljudi je komaj rešilo golo življenje, tako hitro je udrila voda.

Žage ob Beli so zasute, veliko lesa je odnesla deroča voda. Podrlo se je 12 mostov čez Belo, 14 lesenih mostov čez Obirsko, 5 čez Remšnik in 5 čez Lepeno. Cesta v Korte je poškodovana, železniški promet za več mesecev ukinjen ter vozi samo iz Sinče vasi do Miklavca. Železniški tir je deloma tako izpran, da ni sledu od starega tira. Računajo, da bo treba zidati novo podlago ali pa vrtati predor, da se upostavi znova promet. Državna cesta se je pogreznila v širini od 14 metrov in telegrafski drogi visijo na žicah v zraku. Železna Kapla je na ta način popolnoma odrezana od sveta. Vojaštvo je hitelo že prvi dan na pomoč in za silo postavilo most pri Miklavcu. Tudi cesta se z vso naglico popravlja, da se bo moglo čimprej upostaviti promet z avtom. Vihar je podrli veliko gozda in povzročil mnogo škode tudi na strehah. Gospod deželni glavar se je podal na lice mesta, čim se zaznal za nesrečo in obljubil podpore za prizadete kraje. Seveda bo morala prispevati tudi država, ker enake nesreče ti kraji še ne pomnijo. Prispevki pa se naj pošiljajo tudi na naslov uredništva, da se prizadetemu ljudstvu nekoliko opomore.

Mnogo škode je povzročila voda tudi v Ziljski dolini, kjer je razdrla ceste in poplaval veliko polja. Mnoga lesa je odnesla voda. Tudi dravska dolina kaže obupno lice, za Stockenboi pa je postojala nevarnost, da bi se razlilo nanj celo jezero. — Velike poplave se javljajo iz Jugoslavije in v Sloveniji so povzročile že v drugič veliko škodo. V mežiški dolini se je podrlo več mostov in dve hiši, v Kokri je promet ukinjen in Jezerska odrezana, Savinjska dolina opustošena. Kanalska dolina je morala ustaviti železniški promet in je veter podrli več gozda. Na Štajerskem ter Tirolskem in Solnograškem je divjal strašen vihar, ki je podiral gozdove. Na Solnograškem je v dolini Mühlbach padlo okoli 15.000 m gozda. Na Tirolskem se je pripetila železniška nesreča vsled plaza ter sta sprevodnik in kurjač mrtva. Na Norveškem in v Belgiji je padel visok sneg, v Karpatih pa je divjal vihar.

Za naše kraje se posebno briga „Schulverein“ in je spet nakazal več milijonov v propagandne svrhe, za šole, otroške vrtce in telovadne odseke. Poslal bo tudi potovalne učitelje in kakor izgleda, bo začel s „šturmom“ na Brdu in v Šmohoru, kamor pošlje tudi brezplačno svoje knjige. Od Zile bo jel prodirati preko Roža, v Podjuni pa se bo združil s telovadnimi odseki, ki se že ustanavljajo. Ti bodo dosegli v razširjevanju nemške kulture gotovo rekord, ker si ne jačijo samo mišice, ampak igrajo tudi na odru. V kratkem se priredijo za naše kraje tudi posebne igre, ker ljudstvo le še premalo razume in potem se bo ja posrečilo odpraviti slovensko kulturo, ki še kazi lice nemški ali rajhovski Koroški. Pri tem delu bo sodeloval tudi Heimatbund — še je čas, dokler ne pride avtonomija —, pa tudi iz Nemčije se ponuja 100.000 knjig za obmejne kraje. Vršil se je glasom poročil tudi poseben kurz za knjižničarje v Celovcu, na katerega so bile vabljeni šulvereinske podružnice, gotovo z namenom, da se ustanovijo čitalnice po deželi in izpodrinijo naša bralna društva in „kranjsko“ kulturo, ki se je udomačila na Koroškem. Naša naloga je, da ne opustimo nikjer nobenega društva in nobene knjižnice, na katere lahko s ponosom zremo, ker so starejše od nemških, ki se še-le sedaj usiljavajo. Več pozornosti pa obračajmo nečuvnemu delovanju Heimatbunda, ki izkorišča slab kmečki položaj v svoje namene in se ne straši nobenih sredstev.

Brigajo se! Neki Matva v Pliberku je bil kot žrtev italijanskega stremljenja, da se nemški živeli odpravi, kratkoma odstavljen od svoje službe pri železnici na Tirolskem, akoravno je optimal. Ker je penzijski zavod v likvidaciji, ne dobiva niti pokojnine. „Fr. Stimmen“ se zavzemajo za nesrečno žrtev in pravijo: Oesterreich kann diese Opfer italienischer Willkür nicht einfach verhungern lassen. Na Koroškem imamo slične žrtve. Slovenec, ki je služil pri nekem koroškem zavodu, je bil odslovljen, ker je to zahteval Heimatbund. Pritožna komisija je krivico na papirju sicer

pripoznala, ničesar pa podvzela, da bi se krivica popravila in škoda poravnala. Ali naj še omenimo železniške delavce, katere je direkcija vrgla na cesto in so že šesto leto brez vsake plače in službe? Ali naše učitelje, ki so leta čakali in še čakajo, da pridejo do kruha, ki jim pripada? Tudi v teh slučajih so žrtve na cesti brez podpore in najdejo le zaprta vrata, a nikdar še niso pisali listi: Oesterreich kann diese Opfer kärntnerischer Willkür nicht einfach verhungern lassen.

Pri nas in drugodi. Jugoslovansko ministertvo je zopet imenovalo Nemca dr. Morocuttijsa distriktnim zdravnikom v Št. Ilju. Pred nedavnim časom se mu je namreč služba odpovedala. „Freie Stimmen“ pravijo, da bi se odstavitev smatrala v inozemstvu kot dokaz slovenskega šovinizma in ta razlog je najbrže vlado napotil, da ga je zopet sprejela v službo. Vsakemu svoje — je naše geslo in ne zavidamo nobenemu poštenemu kruhu. Čutimo se pa vendar prizadete, ker se pri nas enaki slučaj odloži napisejo samo na papir pritožne komisije z določitvijo, „da se vlada naproša, da se po možnosti odslovljena oseba zopet nastavi“. Ta možnost zopetne nastanitve pa traja mesece in leta, najbrže večno, ter se naša vlada prav nič ne boji, da bi bila radi tega proglašena v inozemstvu za šovinistično, kakor pišejo „Freie Stimmen“ v navedenem slučaju. Tukaj ni nekaj v redu! Dolžni smo tudi povedati, da je razmerje malo drugače, ker v Jugoslaviji je še vse polno nemških aktivnih uradnikov iz prejšnje dobe, ki bi se mogli odstavljati kar seveda povzroči velik krik, pri nas pa ni nobenega slovenskega uradnika, ki bi se še mogel postaviti na cesto. Novi pa se že iz razlogov ne nastavljajo, ker se po zakonu ne sprejemo in ima oblast torej lahko delo, se iznebiti slovenskih proslilcev. To se mora upoštevati, ko se hoče nepristransko pogledati v življenje manjšin.

Priznajo. „Bauernzeitung“ piše v članku o izbiri knjig za deželo: Za Koroško n. pr. bi bilo mogoče priporočljivo, namreč za „mešana ozemlje“, spraviti dvojezične knjige v promet. Pripomniti pa je treba, da razumejo novoslovenščino k večjemu izobraženci tega ljudskega debela. Vindišarsko ljudstvo na deželi govori ljudsko (kmečko) narečje. — V drugih slučajih pa je nemški tisk vedno naglašal, da se na 86 utrakvističnih šolah na Koroškem podučuje slovenščina in da Slovenci v tem oziru nimajo pritožb. Sedaj pa priznajo, da se slovenščine niti toliko ne nauče, da bi znali čitati slovenske knjige. Kje pa je tistih 100 učiteljev, ki podučuje slovenščino na naših šolah, kakor piše „Tagespost“ v 56. številki z dne 26. II. 1925? Ali jih naj po sadovih obsojimo? Kar se tiče narečja, je nam tudi ta drag in mil, vendar pa si ga ne pustimo odtujiti in odtrgati od pismene slovenščine dotlej, dokler se ne podučujejo Kočevarji v Jugoslaviji kočevsko in Švabi švabsko.

K vojakom! Začetkom decembra se prične s prostovoljnimi prijavanjem k vojakom in z nabori. Sprejmejo se neoženjeni mladeniči, ki dopolnijo s 1. januarjem 1927 osemnajsto leto ter so moralično, duševno in telesno sposobni za vojaški stan. Starost ne sme presegati 26 let, najnižja mera visokosti pa znaša 160 cm. Zahteva se znanje nemškega jezika v besedi in pisavi ter dovršena ljudska šola. Izkazati se je treba z domovnico, krstnim listom, npravstvenim ter šolskim spričevalem. Pojasnila deli Heeresverwaltungsstelle Klagenfurt, Waisenhauskaserne.

Celovec. (Proslava republike.) Na svečan način se otvori proslava republike dne 11. novembra ob 7. uri zvečer z bakljado po mestu. Prahodnji dan se vrši ob dveh v gledališču umetniška slavnost s sodelovanjem orkestra, umetniških moči gledališča, slavnostnim govorom in deklamacijami. Film prinaša majsko slavnost na Dunaju, rojstni dan republike in slavnost republikanskih organizacij na Dunaju.

Globošnica. (Razno.) „Kor. Slovenec“ je prinesel v svoji 42. številki dopis iz Globošnice, ki podaja nekako sliko vasi. Pripomniti pa

je treba, da je dopisnik nekaj važnih točk prezrl, katere je treba popraviti. Tako n. pr. ne obstojijo trije, ampak štirje mlinski posestniki, akoravno eden zgolj slabega gospodarskega stanja ne izvršuje obrti. Nadalje je dopisnik pozabil, da se nahaja v vasi tudi kleparski mojster ter ključavnikar, ki je obenem mehanikar. Pozabil pa je tudi povedati, da ima poleg navedenih posestnikov tudi g. Uranšek električno napeljavo. V vasi se še nahajajo: dve trafiki, šola, župni urad, občinski urad, posojilnica, kmetijska podružnica in na papirju celo živinorejska zadruga. Toliko v popravku in vednost čitateljem. — Dne 31. oktobra se je vršil pri nas shod, na katerem je govoril g. posl. Poljanec, ki je pokazal vsem v velikem številu navzočim zborovalcem sliko našega slabega gospodarskega stanja. Navzočih je bilo tudi par pristašev Landbunda, ki so govorniku pritrdjevali in odobravalji njegove izjave. Po shodu so se zborovalci razšli z upanjem v srcu, da bi prišli vendar enkrat boljši časi in se popravi krivica, ki tirja kmete in prizadete v obup. — Dne 4. novembra se je poslovil od nas naš neumorni delavec na prosvetnem polju g. Albert Breznik, ki je bil predsednik našega izobraževalnega društva ter spreten igravec. Zato mu kličemo ob slovesu: Bodi srečen, Bog Ti dai obilo uspeha!

Bela. (Povodenj.) Strašna je bila noč od 29. na 30. oktober. Vsled toplega vremena in dežja je potok Bela tako hitro narastel, da ni bilo misliti na obrambo. Prestopil je bregove in se razlil po dolini. Mostove je podrl, cesto na nekaterih krajih spodpral, kamenje, pesek, les ležijo po poljih. Mlina od kmeta Potesava in Štajnerja sta zasuta, mogočna smreka, katero je podrl veter, je odbila v padcu križ kapelice pri letovišču. Pri Skalarju je voda odnesla most, pri Halarju pa je udrila v hlev in ga napolnila skoro do stropa s peskom. Namesto po struji, je voda tekla nekaj časa po cesti in odnesla od žage okoli 250 m lesa, ki je slišal tovarni na Reberci. Halar je oče več otrok in se brez tuje pomoči ne bo mogel pomagati, tako hudo je prizadet. Stara jezerska cesta je podobna hudourniku in kaže luknje, v katere bi se skril človek. Tudi nova cesta je trpela na ovinkih, v bližini Štajnerjevega pohištva pa straši plaz, ki bo odnesel še nekaj ceste. Strašno smo udarjeni in če smo že prej imeli slabe vezi s svetom, se sedaj še peš komaj hodi. Pričakujemo, da se nas vsaj sedaj spomnijo!

Žitara vas. (Povodenj.) Našo bližnjo okolico zadevajo letos hude nesreče. Meseca septembra je pogorel del tovarne pod Reberco, kar je povzročilo, da je bilo takoj okrog 200 delavcev brez dela, par tednov pozneje je pogorela Waseranova žaga in mlin na Selu poleg Miklavca. Žago ima v najem tvrdka Kapus & Gril, dr. z n. o. z., Žitara vas, kateri je zgorela večja zaloga desk. Komaj pa je začela tovarna zopet obratovati, je prišla že ona grozna noč od 29.—30. oktobra z do sedaj pri nas še nepoznano nevihto in nalivom. Medtem ko je severni del župnije še dosti nepoškodovan ostal, je bil južni del bolj nesrečen. Veter je uničil cele parcele gozda, na kolodvoru pri Miklavcu je odneslo čez skladišče kar celo streho (iz pločevine) daleč v stran in tudi drugod napravil dosti škode. Največ pa so trpeli tisti, ki imajo posestva ob Beli. Narasla reka je odnesla jezove, da so obstali na suhem 4 mlini. 1 centrala, 2 žagi in ena kovačnica ter odnesla tudi državni most pri Miklavcu. Hujše pa je bilo še proti Železni Kapli. Voda je odnesla več sto metrov železniške proge, na enem mestu je prestavila tračnice iz desnega brega kar na levi breg. Porušila je tudi državno cesto in tukajšnji delavci, ki so bili tisto noč in še par dni navrh na delu v tovarni pod Reberco, so lezli kakor srne čez skalovje, da so prišli domov. V soteski med Miklavcem in Reberco, kjer je državna cesta in železniška proga, ni bilo par dni niti steze. Ves promet je šel z nahrbtniki čez pečine, ko so potem došli pionirji in naredili brv pri Miklavcu sta prišla v čast zopet stara cesta in „klanc“ čez Reberco. Z vozom po cesti se bo šlo morebiti že ta mesec,

vlak pa bode za letos žvižgal samo do Miklavca.

Št. Vid v Podjuni. (Razno.) To vam je bila noč med 29. in 30. oktobrom! Gromenje, dež in vihar kot na sodni dan. Vihar ni podiral samo zraščena gozdna in sadna drevesa, temveč se je spravil tudi na strehe. Le malo z opeko kritih streh, ki niso od vseh straneh obbite z deskami, je ostalo nepoškodovanih. Kakor bi igrali karte, je padala opeka druga za drugo s streh. Slamnate strehe kažejo še sedaj svoja rebra. Les bo seveda treba spraviti čimprej proč, da se ne zaredi zalubnik. Opozorili bi tudi, da imajo oškodovani pravico do znižanja blagovno prometnega in dohodninskega davka, ako so utrpeli večjo škodo. Škodo je treba prijaviti davčni oblasti. Koliko je napravila škode voda, o tem govorimo pozneje. Omenjamo pa že sedaj, da imajo pravico do odpisa zemljiškega davka oni oškodovani, katerim so bile njive, travniki ali vrtovi popolnoma uničeni ali odplavljeni, drugi pa naj prosijo merski urad, da uvrsti poškodovano parcelo v drugi razred radi plačila. Seveda se to ne da izvesti, ako ni uničena cela parcela, brez meričnika. V noči od 31. oktobra na 1. november so hoteli neznani tatovi vlomiti v trgovino g. Boštjančiča. Zjutraj smo našli odprto okno, nekoliko nalomljeni okenski križ in močan drog. Velike stopinje so oblastem že znane od drugih vlomov. Tatovi bi lahko vedeli, da tudi na deželi poznamo avtomatične signalne aparate in da so majhni otroci najboljši stražarji. Tako so pretaknili tatovi že tri trgovine v občini. Ampak vrč gre samo tako dolgo k vodi, dokler ne poče ali sad gotovo pade z drevesa, ko dozori.

Celovec. (Razno.) Mesto je dobilo svoj radio, ki omogoči poslušanje koncertov za prav nizek denar. Za 20—30 šilingov si nabavi vsak sam svoj aparat. Kakor se zatrjuje, se prav dobro čuje in prodajalci delajo dobro kupčijo. Boljši je še seveda veliki aparat, ki pa stane okoli 200 S. — V benediktinski cerkvi se je odkrila spominska plošča padlim vojakom nekdanjega pešpolka 17, ki je bil več let v Celovcu. Malo osuplo so pogledali Celovčani, ko se je položil med drugimi tudi venec s slovenskimi trakovi. — V čast nekdanjega župana pl. Jezernika se je predal v varstvo občine njegov kip, izdelek domačega kiparja Kassina. — V deželni šolski svet se je izvolil v zadnji občinski seji kršč. socijalec Reinsperger, v mestni šolski svet pa soc. demokrata Sacher in učitelj Kenzian ter velenemca Artnak in König.

Goriče pri Borovljah. (Vandalizem.) V številka 43. našega lista se je vrinila tiskovna pomota ter se mora stavek pravilno glasiti: Vandalstvo delo, nevredno velikega kulturnega nemškega naroda itd.

Svetna vas. (Tatvina.) Dne 31. oktobra po polnoči je splezal skozi okno maskiran tat ter s samokresom v roki zahteval od poštne upraviteljice denar. Okoli 600 S je dobil od preplašene uradnice, na kar je tat spet zbežal. Orožniki so mu za petami.

Sreča v Badenu!

Do sedaj najvišji glavni dobiček 15. razredne loterije v znesku 75.000 šil. je zadela številka 78.950, katera je bila prodana pri **Prokoppu** v Badenu. Naši današnji številki priložimo prospekt omenjene firme, katera priporoča srečke za prihodnjo 16. razredno loterijo.

112

DRUŠTVENI VESTNIK

Podravlje. 20letnica obstoja našega izobraževalnega društva „Sloge“ je zbrala v nedeljo dne 17. X. le na oglas v „Kor. Sl.“ sicer ne posebno mnogo udeležencev, a elito njenih starih in mladih prijateljev, zlasti mož in mladeničev na izreden poučni zbor v zgornjih prostorih pri Vosperniku. Slavnostni govor je imel preč. g. J. Starc. Govoril je o narodnostni ideji, njenem pojmovanju, razvoju in razmahu

pri posameznih evropskih narodih v zadnjih desetletjih posebno z ozirom na 14 Wilsonovih točk ter glede na najnovejšo dogodke v evropskem manjšinjskem gibanju in čedalje večjem prizadevanju narodov po skupnem postopanju in življenju (Panevropa). Predavanje je bilo visokoobzorno, a se pri tem oziralo posebno tudi na pravice in zahteve Slovencev na Koroškem in sicer v zgodovinski povrstnosti do najnovejše preteklosti. Govorniku se je videlo, da je kakor v mnogih drugih tako tudi v tej panogi vede in dela veččak in izvedenec. Žel je zato za svoja enourna v lepo tekoči slovenščini prednašana izvajanja končno vsestransko priznanje. Hvala mu! — Drugi predavatelj je pa predel drobno nitko o postanku, borenju in delovanju „Sloge“ do poslednjega časa. Močna po številu članov — stoječa na najseverozahodnejšem robu Slovenstva —, ni mogla nikdar biti, a kljub temu je storila neizrečno mnogo za vero in narod v teh pokrajinah. Med njene ustanovitelje se štejejo J. Špičar, J. Šervicelj, A. Oraš ter bivše slovensko omizje v Beljaku z uradnikom Hochmüllerjem in Podbregarjem. Slava jim! Ti so ustanovili tedaj tudi tamburaško društvo, ki je pred tremi leti spet vstalo po med- in poveljnem spanju k novemu delovanju. Koliko je „Sloga“ priredila shodov s predavanji in govorih, se natančno ne da dognati, ker ni več tajnice, pač pa koliko iger. Te so: Dobrodošli, V ječi, Svoji k svojim, Vedeževalka, Jeza nad petelinom in kes, Prepirliva sosed, Čašica kave, Svoje glavna Minka, Tri sestre, Naša kri, Trije tički, Pol vina — pol vode, Vse naše, Županova Micka, Kakšen gospod — tak sluga, Mati, Miklova Zala in druge. Večinoma so se igre tudi ponovile. Začetkom je društvo imelo 39 članov, zdaj jih ima 86, večinoma moških. Mnogo udov, med njimi: tukajšnji narodni prvobojevniki J. Šervicelj, T. Kulnik, J. Fugger, Fr. Aichholzer, Fr. Reichmann (tajnik, predsednik), T. Ulbing in Ant. Marinič, so že umrli. Društvo jim je oskrbelo ob svoji 20letnici v četrtek dne 28. X. t. l. v cerkvi v Podravljah skupno mašo-zadušnico. Sveti jim večna luč! — Sedanji tajnik „Sloge“ g. J. Reichmann, sklicatelj in voditelj zborovanja, se govornikom sklepčno iskreno zahvali. Omenja zlasti dejstvo, da je bila „Sloga“ l. 1906 potrjena od kor. dež. vlade v slovenskem jeziku, kar izpričujejo ohranjena pravila. Kje pa smo zdaj? — Ob tej priliki se spodobi tudi, da izrečemo zahvalo vsem onim, ki so kedaj v teh 20 letih pri igrar in raznih prireditvah v „Slogi“ sodelovali in še sodelujejo. „Sloga“, kaj bo steboj ob tvoji 25-, kaj neki ob tvoji 50letnici? Živi!

Žitara vas. (Igra.) Dve igri „Svoje glavna Minka“ in „Županova Micka“ smo se naučili; nobenega poročila nismo priobčili, nobenih plakatov nabili, samo naših 14 godcev s pihali smo povabili, da so prvič nastopili in pri igrar sodelovali, pa smo imeli polno dvorano občinstva v nedeljo dne 17. oktobra t. l. Le žal, da obljubenega govornika ni bilo. Manjkalo je pouka, bilo pa je tem več zabave, igralci so vsi dobro rešili svoje vloge, pa tudi godba ni zadnja na svetu, smo si mislili, ko so naši fantje že s prvim nastopom se izkazali. Le tako naprej pa bomo se še tudi mi sukali kakor boste vi piskali, in vi pa boste še prišli gledat kako se bomo mi sukali, ko bomo igrali igro „Miklovo Zalo“. Naše izobraževalno društvo „Trta“ je vprizorilo omenjeno igro že leta 1912. Oni mož, ki je tedaj igral vlogo Serajnika, je danes že 70 let star, pa zna še celo vlogo in je še dober igralec, pa smo se vsled tega odločili za letošnje božične praznike, ako Bog da, da jih učakamo, vas vse, ki ste dobre volje, k tej igri, ki je sicer stara ali vedno bolj nova, povabiti. Do tedaj pa zdravi!

Naše knjige. Delo na polju je skončano, narava se je jela zibati v sladkem spanju. Prišel je čas dremanja okoli zakurjene peči ob dolgih večerih, čas odpočitka za žuljave roke, ki so se trudile dan na dan na polju. Očka, prižgij si pipo in sedi za peč, pripoveduj nam o starih časih in šegah, o starih coprnih in

pravljicah, ki ti jih je že pripovedoval tvoj oče, a so še vedno nove in mikavne! Mati, natakni si zarjavela očala na nos in potegni iz zaprašene omare knjige, ki so ležale zaprte čez poletje tam. Okoli sebe pa zberi svoje male otročiče in jim čitaj na glas in jih uči pripovedovanja. Ne pusti, da bi že tvoji otroci pozabili jezik, v katerem so prvič spregovorili besedi ata in mama, ne pusti, da bi bil upliv tujih oseb na tvoje otroke večji kot lastni! In ti, mladenič, mladenka! Sežita po knjigah, da si razbistrita um, ki potrebuje vežbanja kakor vajine roke, ki se urno gibajo pri delu! Stopita v društva in uravnajta knjižnico, iz katere bodo zajemali duševne hrane vajini sovrstniki. Na vseh poljih nas tlači tuja, močna sila, povsod je nam za petami in hoče kos od nas samih, naš značaj in našo zavest. Ne bodimo omahljivi in trsje v vetru, ki se klanja najmanjši sili, ampak stojmo kakor stoletne lipe, trdni v značaju, trdni v veri in zaupanju! Dobra knjiga nam bo pomagala, podžgala moči, stavila vzore. Sezimo po njej!

GOSPODARSKI VESTNIK

Seja deželnega kulturnega sveta
dne 15. oktobra 1926.

(Nadaljevanje.)

Kmetijske šole.

Na kmetijski šoli v Celovcu se je sprejelo v prvi letnik 38, v drugega 43 učencev, na Litzlhofu 34 oz. 45, na gospodinskih šolah v Celovcu 30, v Drauhofenu 27 gojenk. Za šolo pri Hoptrijanu (Goldbrunnhof) se je zglasilo 24 fantov, na Tanzenbergu 21 oz. 27, v Wolfsbergu 14 oz. 18 gojencev. Kernmayr opozarja, da je v Wolfsbergu naprej le malo gojencev in da bo treba povprašati, ale ni boljše, šola tam sploh opustiti, zato bi se Labudski dolini dal poseben uradnik za pospeševanje sadjarstva. Faschin protestira proti nameri, da bi se šola v Wolfsbergu opustila. Šola se slabo obiskuje, ker kmetje ne morejo več plačevati hlapca in zato morajo doma delati fantje, ki so iz šole; ko se razmere zboljšajo, bo tudi več učencev. Krivo pa je tudi vodstvo.

Msgr. Podgorc opozarja, kako se dela na javnost slab vtis, če kulturni svet danes nekaj začne, jutri neha. Tako se dela pri Kabonu, zdaj se hoče šola opustiti v Wolfsbergu. Kar se začne, naj se izvede, če nastanejo težkoče, treba jih je zmagati. Tudi ljudska šola mora otroke popisovati, sicer bi jih ne bilo v šolo, naj gre ravnatelj kmetijske šole do ljudi in naj jim pojasnjuje, kako bi se mogli stroški zmanjšati. Sicer so pa krajevne razmere na Koroškem tako različne: drugače se gospodari v Labudski dolini, drugače v Ziljski, mi nismo na kaki ogrski planoti, zato ni primerno, da bi se vse šolstvo centraliziralo v Celovcu. Gaggli misli, da bi se s tistim denarjem več doseglo, ko bi se ga porabilo za potovalni pouk. Nadz. Frank: Naš poklic je poučevati na kurzihi, a šol ne moremo pogrešati, kmetijske in gospodinske šole morajo polagati temelj. Dr. Lemisch prosi, naj se natoči čisto vino, da bomo videli ali je treba odpraviti šolo ali osobje? (Konec sledi.)

Cene v Velikovcu. Biki 1—1,30, pitani voli 1,20—1,30, vprežni voli 1,10—1,20, krave 0,60—0,90, svinje 2—2,20, ovce 0,60—0,90. Jajca 0,20—0,22, maslo 4,20—4,80, kokoši 3—3,50, pšenica 0,39—0,41, leča 0,35, oves 0,20 do 0,22, ajda 0,29—0,31, krompir 0,10—0,11 S.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Nemčija ima 44.715 zdravnikov in 3000 asistentov; na 10.000 oseb pride 7 zdravnikov. — Ustanovila se je direktna telefonska zveza med Dunajem in Beogradom. — V Jugoslaviji je pri železnicah 77.994 nastavlencev. — Romunska kraljica, ki potuje po Ameriki, ima seboj 168 kovčegov prtljage. — Jugoslovanski kipar Meštrovič je dobil v Ameriki za svoja na svetovni razstavi izložena dela najvišje odlikovanje. — Evropa ima sedaj en milijon vojakov več kakor pred vojno. — Na Angleškem je 14.000 zobozdravnikov; na leto se potrebuje 200 milijonov umetnih zobov. — Pri občinskih volitvah na Angleškem je pridobila delavska stranka 147 mandatov. Konservativci so zgubili 70, libe-

ralci 49, neodvisni 21 mandatov. — Tovarnar Franck, soustanovitelj znanih Franckovih tovarn za cikorio, je v Lincu umrl v starosti 78 let. — Bivši nadvojvoda Leopold si je pridobil na Dunaju branjevsko koncesijo in bo prodajal klobase, mleko, sir itd.

Listnica upravnštva. „Sava“: Dolgujete do koncem leta 25 Din.

Izšla je Blasnikova

Velika Pratika

za navadno leto 1927,

ki ima 365 dni.

108

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevani in je še danes najbolj obrajtan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opozarjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes zlasti Slovenija.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi je ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednjih tiskarna in litografčni zavod Ljubljana, Breg 12.

v

114

Ameriko

in

Kanado

z znanimi parniki

Cunard-Line

Red-Star-Line

Withe-Star-Line

Pojasnila dajejo pisarne Cunard-, Red- in White-Star-Line v

Beljaku: KARL BOSCHITZ, Rudolfbahnstr. 4.

Mlinar išče službo

tu ali v Jugoslaviji,

zna tudi mizarška dela; vstopi lahko

takoj. Ponudbe naj se pošljejo na naslov:

Jožef Meny, mlinar v Grebinju, P. Griffen.

POSESTVO

117

srednje velikosti v bližini kolodvora in dveh tovarn se odda radi boleznih v najem. Obrniti se na posestnico v Dvoru stev. 14, pošta St. Michael bei Bleiburg.

Vabilo

k

116

izrednemu občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Šmihelu, registr. zadr. z neom. poroštvom,

ki se vrši

v nedeljo, dne 21. nov. ob 3. uri popoldne v zadržni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Sprememba pravil.
2. Slučajnosti.

Ako izredni občni zbor o določenih uri ni zastopan z 10 članov ali deležev, se vrši po društvenih pravilih eno uro pozneje drugi občni zbor, ki sklepa veljavno brez ozira na število prisotnih članov ali deležev.

NAČELSTVO.